

Toelichting op de uitgangspunten ten aanzien van de beschikbare landsgrensoverschrijdende transportcapaciteit voor importen vanuit België en Duitsland.

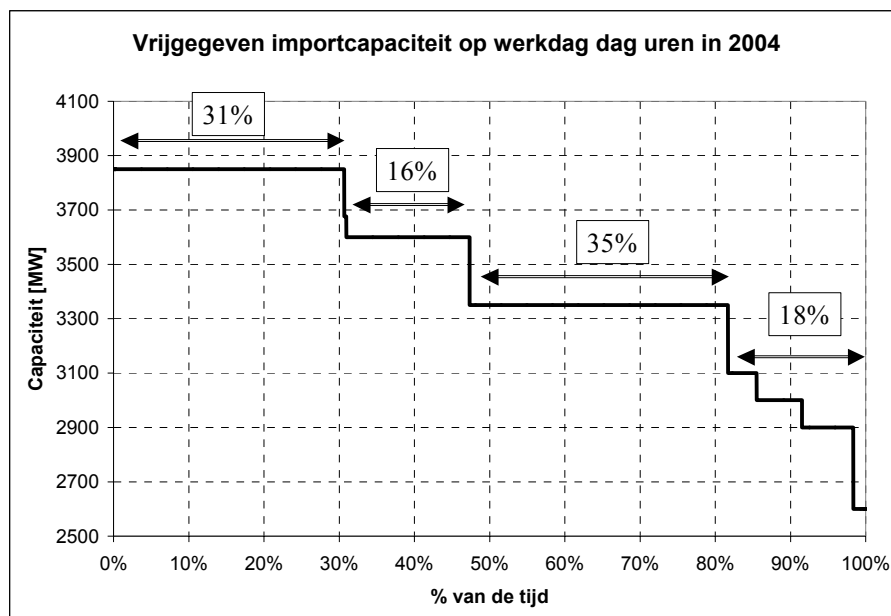

Ten aanzien van de te verwachten beschikbare landsgrensoverschrijdende transportcapaciteit voor importen vanuit België en Duitsland zijn, ten opzichte van de monitoring 2003-2011, in de huidige rapportage lagere waarden gehanteerd. In deze bijlage wordt een toelichting gegeven op dit gewijzigde uitgangspunt.

Huidige situatie – Uitgangspunten voor te gebruiken transportcapaciteit voor importen aan het begin van de zichtperiode.

TenneT streeft er naar om zoveel mogelijk transportcapaciteit voor importen aan de markt ter beschikking te stellen. Waar mogelijk worden technische maatregelen getroffen om dit te bewerkstelligen. Zo werden de importmogelijkheden van het Nederlandse net aanvang 2003 verhoogd tot 4700 MW. Het bleek echter, dat de exportmogelijkheden van Duitsland verminderden ten gevolge van het feit dat er grote veranderingen optreden in de load-flow situatie in Duitsland. Dit werd vooral veroorzaakt door een spectaculaire ontwikkeling van windvermogen in met name Noord-Duitsland. Deze toegenomen productie en transport van windenergie in Duitsland leidden tot het niet structureel kunnen verhogen van de transportcapaciteit voor internationale handelsactiviteiten. De verwachting is, dat dit op korte termijn niet zal wijzigen. Duitsland kent namelijk een stimuleringsbeleid voor windenergie - de duurzame energiewet (EEG) - waarbij Duitse Transmission System Operators verplicht zijn bij voorrang windenergie te transporteren en te dispatchen en dat verhoudingsgewijs te verdelen over alle Duitse TSO's. De van tijd tot tijd zeer hoge exporten van Frankrijk, veroorzaken in België zodanige transporten dat de exportcapaciteit vanuit België naar Nederland beperkt moet worden, om de transporten in België veilig te laten verlopen. Vanwege deze en andere onvoldoende voorspelbare invloeden is het tot dusver niet mogelijk geweest om de voor marktpartijen beschikbare landsgrensoverschrijdende transportcapaciteit structureel te verhogen boven de tot op heden gehanteerde waarde.

De situatie in 2004 wordt geïllustreerd in figuur 1. Het figuur geeft een beeld van de voor importen aan de markt ter beschikking gestelde transportcapaciteit gedurende werkdag daguren; voor de leveringszekerheid zijn met name deze uren van belang. Daaruit blijkt dat er gedurende 82% van de tijd ten minste 3350 MW ter beschikking is gesteld. Lagere waarden dan 3350 MW betreffen hoofdzakelijk voorziene niet beschikbaarheden (o.a. onderhoudssituaties). De gemiddelde beschikbare capaciteit bedroeg circa 3470 MW. Deze waarde is redelijk in lijn met het gemiddelde waarmee in de voorgaande monitoring werd gerekend. Deze waarde bedroeg namelijk 3600 MW, met daarop een gemiddelde reductie van 180 MW tot een gemiddelde beschikbare transportcapaciteit van 3420 MW. De 180 MW (5%) reductie was opgebouwd uit een reductie van circa 160 MW (4.5%) ten gevolge van onvoorziene omstandigheden in het buitenlandse net en 20 MW (0.5%) ten gevolge van revisies en storingen in het Nederlandse net.

Figuur 1

Vrijgegeven importcapaciteit op werkdag daguren in 2004

In het afgelopen half jaar is gebleken dat er in toenemende mate moest worden gereduceerd tot 3350 MW vanwege met name situaties met grote transit flows ten gevolge van hoge windproductieniveaus in Noord Duitsland. Voor de monitoring van de leveringszekerheid is daarom gekozen voor een prudente benadering, daar waar het gaat om de voor de markt beschikbare transportcapaciteit voor importen aan het begin van de zichtperiode. Als uitgangspunt is, evenals de vorige keer, gekozen voor een transportcapaciteit van 3600 MW, echter nu met een gemiddeld te verwachten reductie van 250 MW (circa 7%) tot een gemiddelde beschikbare transportcapaciteit van 3350 MW. De 7% reductie is opgebouwd uit een percentage van 6.5% door externe en 0.5% door interne oorzaken.

Uitgangspunt voor te gebruiken transportcapaciteit voor importen in de steekjaren 2009 en 2012.

Op de wat langere termijn zijn er een aantal ontwikkelingen te melden, die de transportcapaciteit voor importen uit België en Duitsland zowel in positieve als negatieve zin kunnen beïnvloeden. Aan de positieve zijde kunnen de geplande investeringen in de transportnetten in België en Duitsland worden genoemd. Deze betreffen:

1. Dwarsregeltransformatoren in het Belgische net. De realisatie van deze transformatoren is voorzien in december 2007. Gezamenlijke Nederlands/Belgische analyses wijzen erop dat daarmee de transportcapaciteit voor importen naar de Benelux als geheel kan toenemen met ten minste 300 MW. Deze verwachting wordt ook door Elia bevestigd in het ontwikkelingsplan 2003-2010.

2. De mogelijke ingebruikname, in 2007, van dwarsregeltransformatoren in het E.on transportnet in Noord Duitsland. Deze zijn in de eerste plaats bedoeld om het Duitse net te ontlasten. Dit zou een positief effect kunnen hebben op de importmogelijkheden van Nederland. Of dit echter onder alle omstandigheden het geval zal zijn is ongewis.
3. Uit een recent door het Deutsche Energie-Agentur (DENA) uitgevoerde studie¹ blijkt dat de aanleg van een sterke Noord-Zuid verbinding, met een ingebruikname datum voor 2012, nuttig is. Indien deze verbinding tot stand komt is een flinke verhoging van de veilige transportcapaciteit reëel. Of deze verbinding ook daadwerkelijk tot stand komt binnen de aangegeven termijn is nog zeer onzeker.

Bovenstaande elementen zouden een verhoging van de transportcapaciteit met tenminste 300 MW in de toekomst rechtvaardigen. Er kunnen zich echter ook ontwikkelingen voordoen die een verlagend effect op de transportcapaciteit kunnen hebben. De belangrijkste zijn:

1. Een nog verdere toename van het in Duitsland opgestelde windvermogen. Verschillende bronnen melden een nog verdere toename ten opzichte van het huidige circa 16000 MW geïnstalleerde windvermogen. Zo spreekt de eerder genoemde DENA studie over een toename tot ruim 30400 MW in 2010.
2. In Noord West Europa zullen in de komende jaren impliciete allocatie mechanismen worden geïntroduceerd voor de bepaling van de per land aan de markt ter beschikking te stellen import en export capaciteit. Het is nog ongewis wat het effect van deze nieuwe mechanismen zal zijn op de beschikbare capaciteit voor de Nederlandse markt.

De vraag is of er scenario's denkbaar en realistisch zijn waarin de gerealiseerde toename van capaciteit, door versterkingen in het net, teniet gedaan kunnen worden door ontwikkelingen, die de capaciteit in negatieve zin beïnvloeden. Deze vraag valt op dit moment niet met zekerheid te beantwoorden. Er is daarom gekozen voor een prudente benaderingswijze, daar waar het gaat om inschattingen van de toekomstige voor de markt beschikbare capaciteiten ten behoeve van de bepaling van de leveringszekerheid van het Nederlandse systeem. In deze monitoring zijn er daarom geen verhogingen van de voor de markt beschikbare transportcapaciteit voor importen vanuit België en Duitsland verondersteld.

Tabel 1 geeft een overzicht van de gehanteerde uitgangspunten in de huidige en vorige monitoring rapportage.

---

¹ "Planning of the Grid Integration of Wind Energy in Germany Onshore and Offshore up to the Year 2020" van DENA, Februari 2005

Tabel 1

Uitgangspunten ten aanzien van de beschikbare landoverschrijdende transportcapaciteit voor importen vanuit België en Duitsland in de huidige en voorgaande monitoring rapportage.

Jaar	Uitgangspunten Monitoring 2003-2011		Uitgangspunten Monitoring 2004-2012	
	Capaciteit [MW]	Gemiddeld beschikbaar [MW]	Capaciteit [MW]	Gemiddeld beschikbaar [MW]
2004	3600	3420	3600	3470 ¹⁾
2005	3600	3420	3600	3350
2006			3600	3350
2007				
2008	4200	4020		
2009			3600	3350
2010				
2011	4200	4020		
2012			3600	3350

¹⁾ Gerealiseerde waarde